

نمی دانستم چه غلطی کردم!

نگار تلفنش را قطع می‌کند. شیرین از او می‌خواهد به عنوان شاهد ماجرا آن را تعریف کند اما نگار که انگار قبلا هم این داستان را برای دیگران تعریف کرده است، حوصله بیان مجدد آن را ندارد و باز شیرین خودش صحبت را از سر می‌گیرد: «آخرین چیزی که در خاطرم مانده است، همان است که نوشیدنی را خوردم. دیگر هیچی را به یاد ندارم. وقتی که بیدار شدم و خودم را کنار سعید دیدم، فکر کردم بیهوشم کرده اما نگار که نوشیدنی را نخورده و شاهد ماجرا بود، می‌گوید من به هوش بودم». نگار سر حرف می‌آید و با هیجان وارد جزئیات می‌شود. تک تک رفتارها و حرف‌های سعید و شیرین را طوری تعریف می‌کند که به تصویر کشیده می‌شود. شیرین هراکاهی دستش را به صورتش می‌کوبد و می‌گوید: «خدا مرگم!». گاهی با تعجب، از نگار می‌پرسد «واقعا؟!». مابینش فحش‌هایی را نثار سعید می‌کند. باز آرام نمی‌گیرد و چند فحش نثار نگار می‌کند و می‌گوید تو چرا مانعم نشدی؟ نگار هم در جوابش می‌گوید: «نه اینکه دفعه اولت بوده!». شیرین با خنده می‌گوید: «آخه دفعه‌های دیگر، خودم می‌دانستم دارم چه غلطی می‌کنم. نه اینکه الان اگر تو نبودی، نمی‌دانستم چی بر سرم آمده».

نمی‌دانم چرا شیرین به نگار نگفت «چرا خودت آن نوشیدنی را که می‌دانستی چیست، نخوردی؟». چرا شیرین بعد از این اتفاق، دوستی اش با نگار را به هم نزده است؟ در آن نوشیدنی چه بود که شیرین در عین هوشیاری، وارد رابطه‌ای شده است که چیزی را در خاطر ندارد؟ این سؤال‌ها ما را کشاند به سمت کارشناسان و نوشتن این گزارش.

سرقت، تجاوز، آدم‌ربایی؛ ارمان روان‌گردان‌ها

جانشین دبیر شورای مبارزه با مواد مخدر استان خراسان رضوی به تغییر خطرناک الگوی مصرف مواد مخدر اشاره می‌کند و می‌گوید: الگوی قبلی مصرف مواد مخدر به ترتیب، تریاک، خانواده حبشیش، شیشه و روان‌گردان و سپس هروئین بود ولی از یک سال گذشته که کشت تریاک و خشخاش در افغانستان ممنوع شده، قیمت این محصولات افزایش پیدا کرده است و الگوی مصرف مواد، به سمت روان‌گردان‌ها رفته است که با قیمت کمتری دردسترس قرار دارد. وحید اشرفی ادامه می‌دهد: از جمله موادی که در بعضی مهمانی‌ها و پارتی‌ها استفاده می‌شود، GHB (جی‌اچ‌بی) و کتامین است که جزو مواد مخدر و اعتیادآور نیست اما اثرات بی‌هوشی برجای می‌گذارد و به خصوص در مواقعی که مجرمان قصد سوءاستفاده جنسی یا سرقت و کلاهبرداری را دارند، این مواد را در نوشیدنی‌ها و خوراکی‌های افراد می‌ریزند یا حتی به شکل تزریق و استنشاق، آن را استفاده می‌کنند.

او با اشاره به اینکه این مواد در قالب روغن در تهیه شیرینی و کیک نیز به‌کار برده و از این طریق به افراد خورانده می‌شود، می‌گوید: کاربرد اصلی این مواد در بیهوشی دام است، ولی متأسفانه از چرخه قانونی خارج شده است و سوءاستفاده‌گران، از آن برای مقاصد شوم خود استفاده می‌کنند.

جانشین دبیر شورای مبارزه با مواد مخدر خراسان رضوی، نوجوانان و جوانان را قربانیان اصلی موادگفته‌شده می‌داند و توضیح می‌دهد: متأسفانه خیلی وقت‌ها افراد از وجود این مواد در خوراکی‌های مهمانی‌ها اطلاع ندارند. بعضی مواقع هم اطلاعات غلطی درباره آن به فرد می‌دهند و با عبارتی مشابه اینکه «این مواد گیاهی است و ضرری ندارد»، «فقط انرژی‌ات را بیشتر می‌کند»، «یک آب جوساده است» و... به تبلیغ محصول خود می‌پردازند و نوجوانان هم راحت باور می‌کنند.

اشرفی بر اثرات تخریبی بسیار بد این مواد روی مغز تأکید می‌کند و می‌گوید: افراد نباید در هر مهمانی‌ای شرکت کنند و به طور جدی توصیه می‌کنیم که هیچ نوع نوشیدنی یا خوراکی رو باز را مصرف نکنند.

جانشین دبیر شورای مبارزه با مواد مخدر استان یادآوری می‌کند: همچنین کلاهبرداران بعد از اینکه این مواد را به فرد می‌خورانند، اقدام به سرقت یا گرفتن اثر انگشت از او و کارهای خلاف دیگر می‌کنند.

نسیان

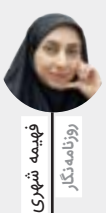
پسی از عصیان!

درباره روان‌گردان‌هایی که افراد پس از مصرف آن‌ها وارد روابطی می‌شوند که در خاطرشان نمی‌ماند

سه نفری که از در وارد شدند، صدای خنده و شورشورشانشان تمام فضای آب‌میوه‌فروشی را پر کرد. مینا سریع نشست و گفت هرچه برای خودتان سفارش دادید، برای من هم بگیرید. شیرین داشت من را انداز براندازی می‌کرد که مینا می‌صدای می‌زد: «زودتر بیا تعریف کن!». سفارش را که دادند، تلفن همراه نگار زنگ خورد و مشغول صحبت شد. شیرین گفت: «صبر کن نگار هم بیاید، بعد تعریف کنم». مینا عرزد که «ولش کن، می‌آید دیگر. زودتر بگو!». شیرین می‌خواست شکسته و نیم‌بند تعریف کند تا نگار برسد اما با همان جملات اولیه آن قدر هیجانش زیاد شد که بی‌توجه به آدم‌های دوروبرش و گوش‌هایی که تیز شده بودند تا ببینند قرار است درباره چه اتفاقی صحبت کنند، با صدای بلند از روزی تعریف کرد که سعید دنبالش آمد و با هم به آن مهمانی دوستانه در باغ خارج شهر رفتند: «سعید که زنگ زد، نمی‌دانستم قرار است کجا برویم و با چه افرادی هستیم، ولی روز جمعه‌ای حوصله در خانه ماندن نداشتم. دل به دریا زدم و با خودم گفتمم اتفاقی نمی‌افتد. صبحانه نخورده‌راهی شدم. آنجا که نوشیدنی آوردند، می‌خواستم لیوان را سر بکشم. دوقورت که خوردم، سعید گفت بس است. دیگر هیچی یادم نیست. بیدار که شدم، فکر کردم سعید بیهوشم کرده. عصبانی داشتم با مشت به بازوهایش می‌زدم که نگار گفت توبیهوش نبودی!».

گزارش روز

بیهوش شدن وسط مهمانی

مختلف بدنش شده است، به بیمارستان آورده می‌شود.

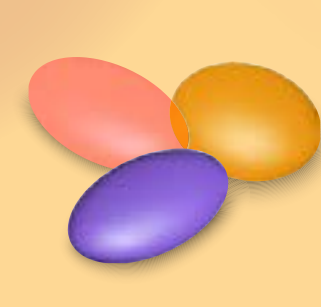
او ادامه می‌دهد: متأسفانه ما در بیمارستان‌ها شاهد جوانانی هستیم که یا ادا می‌کنند نمی‌دانستند ماده‌ای که خورده و مصرف کرده‌اند، چه بوده است یا به خاطر اصرار دوستان، حاضر به مصرف آن شده‌اند. حتی افرادی هستند که فریب اطلاعات غلط را می‌خورند؛ به عنوان مثال به آن‌ها گفته می‌شود اگر این مقدار مشخص

را بخوری، هیچ اثر سوئی ندارد، درحالی‌که حتی یک اندازه مشخص از این مواد روی بدن‌های مختلف، تأثیر متفاوتی می‌گذارد

و موادی که یک نفر تجربه مصرف آن را داشته، ممکن است دیگری را تا حد مرگ ببرد. عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد به دست‌ساز بودن موادگفته‌شده اشاره می‌کند و می‌گوید: با توجه

به اینکه تولیدکنندگان این مواد، به صورت غیراستاندارد و بدون تجهیزات کار می‌کنند، راتجایی ممکن است به عنوان مثال قرصی را عین قرص قبلی که فرد مصرف کرده است، بداند ولی بااندکی بالاوبالاین شدن ترکیبات آن، نتایج و تأثیراتش متفاوت باشد و آثار جبران‌ناپذیری بر بدن او بگذارد.

قاسمی تصریح می‌کند: سوءاستفاده‌گران از موادی که منجر به‌کاهش هوشیاری، فراموشی موقت یا بیهوشی‌های کوتاه مدت افراد می‌شود، برای تجاوز،

دکتر علیرضا قاسمی طوسی، فلوشیپ سم‌شناسی بالینی و مسمومیت‌های بیمارستان امام‌رضاء، درباره مصرف روان‌گردان‌ها می‌گوید:

متأسفانه این روزها بخش اورژانس و مسمومین بیمارستان‌ها شاهد مراجعانی است که به‌طور آگاهانه یا ناآگاهانه مواد روان‌گردان مصرف کرده‌اند.

او با اشاره به اینکه انواع مواد روان‌گردان به شکل‌های مختلف گرد، قرص، تزریقی، استنشاقی و... وجود دارد که بیشتر آن‌ها عملکرد مشابهی

در بدن دارند، توضیح می‌دهد:

هیجان‌کاذبی که پس از مصرف روان‌گردان‌ها به وجود می‌آید و خیلی‌ها با آب و تاب از آن تعریف می‌کنند، در نتیجه افزایش فشار به قلب و عروق، افزایش پاک‌هش فشارخون، تعریق زیاد، از دست دادن بخش زیادی از آب بدن و... حاصل می‌شود و پس از این فعل و انفعالات، ممکن است فرد به‌طور ناگهانی در مهمانی و در حین رقصیدن و... تشنج کند، زمین بخورد و با حالت بیهوش یا نیمه‌هوشیار، درحالی‌که در اثر ضربه، دچار ضربه مغزی یا شکستگی در قسمت‌های

رواج دادن اطلاعات غلط درباره روان‌گردان‌ها

غلام حسین حقدادی، روان‌پزشک و کارشناس اسبق دفتر اعتیاد اداره‌کل بهزیستی خراسان رضوی، علل حضور در مراسم غیرمتعارف، پارتی‌ها و مصرف روان‌گردان‌ها را وابسته به شرایط روحی افراد می‌داند و معتقد است که افراد افسرده، کنج‌گاو و ریسک‌پذیر تمایل بیشتری به چنین موادی دارند.

او بر نقش حمایت و آموزش صحیح تأکید می‌کند و می‌گوید: نوجوان و جوانی که از سمت خانواده حمایت و برایش وقت گذاشته شود، کمتر به این سمت می‌رود.

به نظر این روان‌پزشک، تولیدکنندگان روان‌گردان‌ها هر روز این مواد را بسته‌بندی‌های جدید و جذاب وارد بازار می‌کنند و طوری درباره‌شان تبلیغ می‌کنند که نه تنها مصرف‌کننده جدید بیایند، بلکه حتی مصرف‌کنندگانی را که ترک کرده و از چرخه خارج شده‌اند، مجدد به مصرف تشویق کنند. به‌گفته حقدادی، امروز به دلیل وجود فضای مجازی، جوانان با انبوهی از اطلاعات درباره روان‌گردان‌ها مواجه هستند که بیشتر آن‌ها را تولیدکنندگان منتشر می‌کنند و اطلاعات نادرستی است. او ادامه می‌دهد: در بسیاری از مواقع حتی همین افرادی که مصرف‌کننده روان‌گردان‌ها هستند، نمی‌دانند دارند چه ماده‌ای مصرف می‌کنند. بسیاری از آن‌ها از مواد جدید یا موادی که آن‌ها را دچار فراموشی موقت می‌کند، اطلاعی ندارند و نوشیدنی یا قرص‌ها را با این تصور که از همان نوشیدنی و مواد قبلی است، مصرف می‌کنند و بعد هدف سوءاستفاده‌قرار می‌گیرند.

حقدادی معتقد است که باید از فضای مجازی برای دادن اطلاعات درست به نوجوانان و جوانان استفاده کرد. این روان‌پزشک می‌گوید: ترویج‌کنندگان روان‌گردان‌ها برای تبلیغ محصولشان به عنوان مثال به فرد می‌گویند با مصرف این قرص، شادتر و اجتماعی‌تر می‌شوی اما از عوارض و اختلالات بعدی که ایجاد می‌کند یا اینکه به واسطه آن ممکن است فرد هدف سوءاستفاده جنسی یا حتی سرقت قرار بگیرد، چیزی نمی‌گویند. به نظر او رسانه‌ها و خانواده‌ها باید اطلاعات درست را در اختیار افراد بگذارند. این روان‌پزشک، طراحی نرم‌افزارهای پرسش و پاسخی را یکی از راه‌حل‌هایی داند تا از طریق آن افراد بتوانند سؤالات خود را به صورت مجازی مطرح و پاسخ درست را دریافت کنند. حقدادی می‌گوید: والدین همان‌طور که دغدغه پوشاک، مدرسه و تغذیه فرزندشان را دارند، باید دغدغه روح و روان او را هم داشته باشند و با آموزش دادن مهارت‌های زندگی، اعتماد به نفس، تاب‌آوری در برابر استرس و قدرت‌نگه‌گفتن فرزندشان را افزایش بدهند تا بتوانند در برابر وسوسه‌های مجازی و دروغین، واکنش درست نشان بدهد.

مسابقه لذت جویی مادی

احمد رضا اصغریور، عضو هیئت علمی‌گروه علوم اجتماعی دانشگاه فردوسی، گرایش به چنین رفتارهای پرخطری راناشی از غالب شدن پوچی و گرایش افراطی به لذت جویی می‌داند و توضیح می‌دهد: رفتارهای هنجارشکنانه در نوجوانی، می‌تواند بخشی از فرایند رشد و طبیعی باشد. انتظار هم این است که نوجوان به رفتارهای پرخطر و اعتیادآور کشیده نشود اما اگر به این مرحله رسید، دیگر

یک سبک زندگی ناسالم را برای فرد رقم می‌زند.

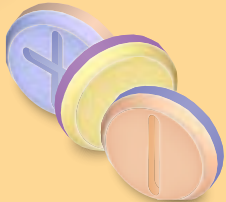
به عقیده او وقتی بلوغ فکری آدم‌ها کامل نشود، فقط به لذت‌گرایی فکر می‌کنند. برای شادی و آرامش، به اشتباه سراغ روان‌گردان‌ها و مواد مخدر می‌روند و قادر نیستند نگاه همه‌جانبه به زندگی بیفکنند.

او می‌گوید: وقتی فردی معنای واقعی زندگی را درک نکند، وارد مسابقه لذت جویی مادی می‌شود؛ به عنوان مثال دائم دنبال این است که ماشین مدل بالاتر، خانه بزرگ‌تر، موبایل به روزتر و... خریداری کند؛ چون نگاه تک‌بعدی دارد و حتی اگر بتواند در این مسابقه پیروز شود، هیچ وقت احساس آرامش نمی‌کند، به اغنا نمی‌رسد و باز دنبال آن است که مادیات بیشتری به دست آورد. به نظر او در حال حاضر این مسابقه لذت جویی بین بسیاری از مردم جامعه وجود دارد و حتی در روابط دوستانه و تفریح هم افراد را از گرایش‌های معنادار دور کرده است.

به نظر اصغریور باید جلوی این چرخه را گرفت. او راه حلش را هم در معرفی و شناساندن افراد موفق غیرمادی می‌داند. این جامعه‌شناس توضیح می‌دهد: وقتی فردی به هم نوعش کمک و او را به اشکال مختلف خوشحال می‌کند، دل‌بستگی‌های غیرمادی پیدا می‌کند و برعکس دل‌بستگی‌های مادی که هیچ وقت فرد را به آرامش نمی‌رساند، در این حالت به آرامش واغنا می‌رسد.

به‌گفته وی این افراد می‌توانند به بلوغ فکری برسند و تفکر و رشد چندجانبه داشته باشند؛ برای همین وقتی پای لذت جویی وسط باشد، همه ابعاد را می‌سنجند و به هر قیمتی وارد هر رابطه‌ای نمی‌شوند.

به نظر این استاد دانشگاه، به جای نصیحت مستقیم هنجارشکنان، باید سرگذشت افرادی را که شادی‌های معنوی و تفکر همه‌جانبه دارند، تعریف کرد تا آن‌ها ببینند آرامش و لذت واقعی در چه سبکی از زندگی است. اصغریور تأکید می‌کند که در جامعه باید به ابعاد معنوی انسان‌ها احترام گذاشت و دارایی‌های معنوی‌شان را دست‌کم نگرفت، نه اینکه حتی موقع تقدیر از خیران، خبری را به عنوان فرد برتر معرفی کرد که پول بیشتری اهدا کرده است. او همچنین معتقد است باید امکانات تفریحی و زمینه‌هیجانات سالم را برای نوجوانان و جوانان فراهم کرد تا این نیاز طبیعی‌شان از راه درست برآورده شود.

اشتب

۱۴۰۳ - ۱۸ ربه اول ۱۴۴۶ - شماره ۲۲۲

۱۳

روزنامه نگار